

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจด้านจิตอาสาของประชาชน

ในเขตอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

Factors influencing the volunteer motivation of people in Sam Khok District Pathum Thani Province

ปริญญา สีม่วง¹ สุณัฐชา เชาว์ไว^{2*} สมศักดิ์ บุตรสาคร³ นิติริฐ มาลีวัตร⁴
เปรมศรี จันทร์มณี⁵ วี วงษ์เทียนกุล⁶ และ ณภัทร ดีมาก⁷

Parinya Siemuang¹ Sunatcha Chaowai^{2*} Somsak Butsakorn³ Nitirat Maleewat⁴

Prem Sri Janmanee⁵ Wee Wongtianskul⁶ and Napath Deemark⁷

*Corresponding author e-mail: Sunatcha.c@mail.rmutk.ac.th

Received: September 3rd, 2024; Revised: January 10th, 2025.; Accepted: January 26th, 2025.

บทคัดย่อ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจด้านจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาถึงแรงจูงใจที่ทำให้เกิดความร่วมมือในการเป็นจิตอาสา 2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาให้เกิดแรงจูงใจในการเป็นจิตอาสาของประชาชนในชุมชนเขตอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนในเขตอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี จำนวน 400 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ดังนี้ แรงจูงใจจิตอาสาด้านค่านิยมโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.11$ S.D. = 0.62) แรงจูงใจจิตอาสาด้านความเข้าใจโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.07$ S.D. = 0.74) แรงจูงใจจิตอาสาด้านการพัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.28$ S.D. = 0.85) แรงจูงใจจิตอาสาด้านสังคมโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.93$ S.D. = 0.87) แรงจูงใจจิตอาสาด้านการปกป้องโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.90$ S.D. = 0.81) แรงจูงใจจิตอาสาด้านเส้นทางอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.03$ S.D. = 0.84) และประโยชน์ที่ได้จากแนวทางในการพัฒนาแรงจูงใจด้านจิตอาสา ผู้บริหารหรือผู้ประกอบการในองค์กร สามารถใช้ผลของการวิจัยมาเป็นแนวทางในการวางแผนกลยุทธ์ขององค์กร และบริหารจัดการด้านทรัพยากรมนุษย์ เพื่อลดปัญหาการขาดแรงจูงใจในการทำหน้าที่ของพนักงานในการทำกิจกรรมจิตอาสาขององค์กรต่อไปได้

คำสำคัญ: แรงจูงใจ , ด้านจิตอาสา , เขตอำเภอสามโคก

¹⁻⁷ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

¹⁻⁷ Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology Krungthep

Abstract

Factors influencing the volunteer motivation of people in Sam Khok District Pathum Thani Province. The objectives of this study were: 1. To study the motivation that leads to cooperation in volunteering. 2. To study the development guidelines to motivate people to volunteer in the Sam Khok district community. The data was collected using a questionnaire with a sample of 400 people in Sam Khok District, Pathum Thani Province. The statistics used in the research include frequency, percentage, mean, standard deviation.

The results of the research are as follows: Overall value volunteer motivation is very high ($\bar{x} = 4.11$ S.D. = 0.62) Overall understanding volunteer motivation is high ($\bar{x} = 4.07$ S.D. = 0.74) Development volunteer motivation is high ($\bar{x} = 4.28$ S.D. = 0.85) Overall social volunteer motivation is high ($\bar{x} = 3.93$ S.D. = 0.87) Overall protection volunteer motivation is high ($\bar{x} = 3.90$ S.D. = 0.81) Overall career path volunteer motivation is high ($\bar{x} = 4.03$ S.D. = 0.84) and benefits from the approach to developing volunteer motivation Executives or entrepreneurs in the organization can use the results of the research as a guide for strategic planning of the organization and human resource management to reduce the problem of lack of motivation for employees to continue their volunteer activities.

Keywords: Motivation, Volunteerism, Sam Khok District

บทนำ

พ.ศ. 2540 - 2559 “ช่วงเวลาแห่ง การเผชิญหน้ากับวิกฤต” และ ช่วงที่ 5 พ.ศ. 2560 - ปัจจุบัน “ช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงไปสู่อนาคต” เหตุการณ์และปรากฏการณ์ในช่วงนี้มีความ ต่อเนื่องส่งผลถึงปัจจุบัน นำ เสนอเป็นมิติ ดังนี้ มิติเศรษฐกิจ จากการเร่งพัฒนาเศรษฐกิจของ ประเทศจนเดินทางมาถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ซึ่ง ได้เกิดเหตุการณ์สำคัญวิกฤตเศรษฐกิจที่ทำให้เกิด ผลกระทบทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมอย่างมาก ในปี พ.ศ. 2540 “วิกฤตต้มยำกุ้ง” ส่งผลให้เกิดการปรับแผน โดยการให้ความสำคัญกับมิติในการให้คนเป็น ศูนย์พัฒนา ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อฟื้นฟู ให้ประเทศและประชาชนกลับมาเข้มแข็ง ฟังตนเอง มี ภูมิคุ้มกัน (Phantasen, 2007) และได้ยึดแนวทางของ เศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาจนถึง ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) (Office of the National Economic and Social Development Board, 2017) เน้นการ มีส่วนร่วมจากภาค ประชาชน ภาคประชาสังคม ใช้ทุน ทางสังคม ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้ ทุนมนุษย์ ทุนสถาบัน และทุนภูมิปัญญาและ วัฒนธรรม เป็นฐานในการ ขับเคลื่อนและพัฒนา (Office of Social Development and Quality of Life, 2005)

มิติธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีเหตุการณ์ และปรากฏการณ์ที่ทำให้เกิดงานด้านจิตอาสาที่แสดง ถึงพลังอัน ยิ่งใหญ่ และความเกื้อกูลรวมเป็นน้ำหนึ่ง ใจเดียวกันของประชาชนไทย เช่น ในปี พ.ศ. 2547 ได้เกิดภัยพิบัติสึนามิ ที่สร้างความสูญเสียและความ เสียหายอย่างใหญ่หลวงจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ ถือเป็นจุดกำเนิดของกระแสคำว่า “จิตอาสา” มีการนำ มาใช้อย่างเป็นทางการและแพร่หลายมาถึงปัจจุบัน และภัยที่ยิ่งใหญ่ไม่ต่างจากสึนามิ เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2554 อุทกภัยครั้งใหญ่ที่เกิดขึ้นทั่วทุกภาคของไทย ซึ่ง เป็นการแสดงให้เห็นถึงความเป็นจิตอาสาที่มีอย่างมากมาย ของ คนไทย มีน้ำใจไมตรี ช่วยเหลือเกื้อกูล และในปี พ.ศ. 2561 ภารกิจช่วยชีวิต “ทีมหมูป่าติดถ้ำหลวง” ทำให้เกิดความ

ช่วยเหลือจากระดับสากล ชาวต่างชาติ ที่ร่วมใจเข้ามาคลี่คลายสถานการณ์อย่างสามัคคี จน กลายเป็นปรากฏการณ์ ความช่วยเหลือทางสังคมที่ ยิ่งใหญ่

มิติสังคม ปี พ.ศ. 2559 เกิดการสูญเสียอัน ยิ่งใหญ่และเป็นเวลาอันโศกเศร้าของคนไทย จาก การสวรรคตของ รัชกาลที่ 9 และได้เกิดการรวมพลัง จิตอาสาอันยิ่งใหญ่ อาสาทำความดี ในส่วนที่ตนพึงทำ ได้ อย่างสมัครใจและเต็มใจ โดยไม่ต้องร้องขอ เกิดเป็น ปรากฏการณ์การทำ ความดีและเสียสละ สามัคคี มีน้ำใจต่อกัน เป็นผลให้เกิดเป็นโครงการ อย่างเป็ รูปธรรม ในปี พ.ศ. 2560 พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้า เจ้าอยู่หัว ทรงพระราชทานจิตอาสา “เราทำความดี ด้วยหัวใจ” อาสาสมัครในการจัดการอำ นวย ความสะดวกจัดการ ด้านกระบวนการให้กับประชาชน ที่มาร่วมถวายความอาลัย และในปี พ.ศ. 2562 พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรง พระราชทาน “จิตอาสาพระราชทาน 904 วปร.” ให้พสกนิกรชาวไทยผู้มีจิตอาสาได้ร่วมกันทำความดี เสียสละตนเอง เพื่อสร้างสาธารณประโยชน์ และ ภาครัฐฯ านรับดำเนินนโยบายจิตอาสา เพื่อการสร้าง จิตสำ นึกสืบไป (Waraporn, Sirinrat and Pinkanok, 2021)

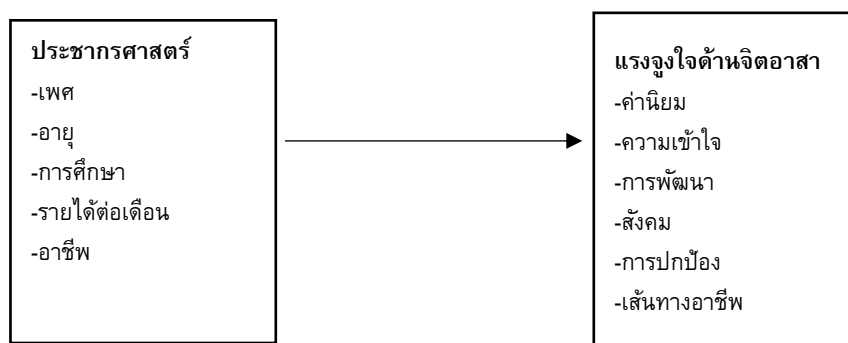
จิตอาสา นั้นเป็นพฤติกรรมที่ถูกหล่อหลอมมาจากวิถีการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคลสภาพแวดล้อมต่างๆตั้งแต่ ระดับครอบครัวชุมชน และสังคม จากการศึกษาในทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม พบว่า พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคล เกิดจากปัจจัย 2 ประการ คือ ตัวบุคคล และสิ่งแวดล้อม เพราะพฤติกรรมของคนเรานั้นไม่ได้เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากปัจจัยทางสภาพแวดล้อมแต่เพียงอย่างเดียว หากจะต้องมีปัจจัยส่วนบุคคลร่วมด้วย โดยปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึงการคิดวิเคราะห์ของแต่ละบุคคลในการพิจารณาตัดสินคุณค่าและความดีงาม ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมและการ ประพฤติปฏิบัติโดยเฉพาะการปฏิบัติทางจิตใจ เพื่อขัดเกลตาตนเองให้เป็นไปทางใดทางหนึ่งโดยเกิดจากการรับรู้จากการ เรียนรู้การมองเห็น การคิด แล้วนำมาพิจารณาเพื่อตัดสินใจว่าต้องการสร้างสำนึกแบบใด เช่น แรงจูงใจอาสา การเห็น คุณค่า

ปัจจุบันคนส่วนใหญ่มักละเลยกับเรื่องของจิตอาสา ซึ่งจิตอาสาถือได้ว่าเป็นพื้นฐานของการกระทำที่สามารถ ปลุกฝังให้คนรู้จักการเสียสละ และเกิดความเข้มแข็งขึ้นในชุมชน สิ่งเหล่านี้สามารถสะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาคนใน ประเทศชาติต่อไป ดังนั้น การสร้างการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมงานจิตอาสามีส่วนเสริมสร้างการพัฒนาตนเอง เป็น กระบวนการขัดเกลาทางสังคมที่จะเกิดขึ้นกับตัวเยาวชนด้วยการลงมือกระทำและปฏิบัติ เกิดเป็นประสบการณ์ทักษะ ชีวิตใหม่ๆ ในสังคมสิ่งแวดล้อมภายนอกที่แตกต่างนอกเหนือจากห้องเรียน สถานศึกษา ครอบครัวที่ใช้ชีวิตตามความคุ่น ชิน กระบวนการนี้จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหรือปรับเปลี่ยนตนของเยาวชนในด้านความคิด จิตใจ และพฤติกรรมบน พื้นฐานของการให้ การช่วยเหลือและการแบ่งปันเสียสละ อันเป็นหลักการของการทำงานจิตอาสา ในอำเภอสามโคกมีวัด และสถานที่ของส่วนรวมมากมาย ด้วยวิถีชีวิตของคนในอำเภอสามโคกยังคงเป็นวิถีชีวิตของคนชนบท จึงมีงานที่ ประชาชนต้องช่วยงานและเสียสละเพื่อส่วนรวมเป็นจำนวนมาก และที่ผ่านมาหน่วยงานระดับจังหวัด เช่น สำนักงาน ประชาสัมพันธ์จังหวัดปทุมธานี เขต อำเภอ เทศบาล อบต. รวมทั้งหน่วยงานอื่นในจังหวัด ได้จัดกิจกรรมเพื่อสร้างการมี จิตสำนึกและการมีส่วนร่วมการเป็นจิตอาสาเพื่อสร้างสังคมให้ดีขึ้น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความตั้งใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มี อิทธิพลต่อแรงจูงใจด้านจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี เพื่อช่วยอธิบายถึงผลของแรงจูงใจ ว่ามีความสัมพันธ์กับการทำจิตอาสาของคนในชุมชนอย่างไร ผลการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์กับชุมชนต่างๆ ในการทำ กิจกรรมจิตอาสาเพื่อสังคม รวมทั้งจะสามารถเข้าใจการทำงานของคนในชุมชนได้อย่างแท้จริง เพื่อที่จะสามารถนำผลที่ ได้ไปพัฒนา วางแผนกลยุทธ์ในชุมชนในเรื่องการทำจิตอาสา และสามารถนำไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ ได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านประชากรศาสตร์ และแรงจูงใจด้านจิตอาสาของประชาชนในชุมชนเขตอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจด้านจิตอาสาของประชาชนใน ชุมชนเขตอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจด้านจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี คือ ประชาชนในเขตอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ซึ่งประกอบไปด้วย 11 ตำบล โดยใช้สูตร (W.G. Cochran, 1953) จึงได้จำนวน 400 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มเชิงช่วงชั้น (Stratified random sampling) โดยเลือกจากตำบลต่างๆทั้ง 11 ตำบลในอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ซึ่งมีจำนวนประชากรทั้งหมด 56,359 คน (Pathum Thani Provincial Statistical Report, 2022) โดยแบ่งตามสัดส่วนของจำนวนคนในแต่ละตำบล โดยแบ่งได้ดังนี้

ตำบล	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
บางเตย (Bang Toei)	12,041 คน	85 คน
คลองควาย (Khlung Khwai)	5,282 คน	37 คน
สามโคก (Sam Khok)	7,265 คน	51 คน
กระแชง (Krachaeng)	6,784 คน	48 คน
บางโพธิ์เหนือ (Bang Pho Nuea)	3,199 คน	22 คน
เชียงรากใหญ่ (Chiang Rak Yai)	6,215 คน	44 คน
บ้านปทุม (Ban Pathum)	4,982 คน	35 คน
บ้านจิว (Ban Ngio)	2,267 คน	16 คน
เชียงรากน้อย (Chiang Rak Noi)	3,723 คน	26 คน
บางกระบือ (Bang Krabue)	1,821 คน	13 คน
ท้ายเกาะ (Thai Ko)	2,780 คน	20 คน

จากการคำนวณกลุ่มตัวอย่าง ได้จำนวนขั้นต่ำ 397 คน ดังนั้น ในงานวิจัยนี้ได้ทำการเก็บข้อมูลจำนวน 400 คน เพื่อให้งานวิจัยมีความน่าเชื่อถือและป้องกันความผิดพลาดของข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม(Questionnaire) แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา รายได้ ต่อเดือน อาชีพ เป็นแบบสอบถาม แบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 ข้อมูลแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจด้านจิตอาสา จำนวนทั้งหมด 19 ข้อ โดยข้อคำถามเป็น แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านค่านิยม ความเข้าใจ การพัฒนา สังคม การปกป้องป้องกันและ เส้นทางอาชีพ เป็นมาตราประมาณที่ใช้มาตราวัดลิเคิร์ต 5 ระดับ (Likert, R 1932)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (validity)

ผู้วิจัยได้พัฒนาข้อคำถามจากแนวคิดและทฤษฎีตามที่ได้ทบทวนวรรณกรรม รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างเครื่องมือวิจัยโดยเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา(Content Validity) ของแบบสอบถาม รวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย(Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามทุกข้อมีค่ามากกว่า 0.5

ความเชื่อมั่น (reliability)

จากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยทดลองใช้ (Try out) กลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยนี้ จำนวน 40 ชุด โดยการดำเนินการตรวจสอบด้วยวิธีการหาความสอดคล้องภายในจากค่าสัมประสิทธิ์ครอนบาคแอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.982 และค่าความเชื่อมั่นของแต่ละด้านมี ดังนี้ ด้านค่านิยมเท่ากับ 0.931 ด้านความเข้าใจเท่ากับ 0.926 ด้านการพัฒนาเท่ากับ 0.940 ด้านสังคมเท่ากับ 0.942 ด้านการปกป้องเท่ากับ 0.925 และด้านเส้นทางอาชีพเท่ากับ 0.932 ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรผ่านตามเกณฑ์ที่ยอมรับได้ที่จากมาตรวัดมีค่ามากกว่า 0.7

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากพื้นที่ 11 ตำบล ช่วงระยะเวลาในการดำเนินการเก็บข้อมูล ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม ปี พ.ศ. 2566 ถึง เดือนตุลาคม ปี พ.ศ. 2566 จำนวน 400 ราย โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 600 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามกลับมาจำนวน 430 ฉบับ และจำนวนแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ที่สามารถนำมาทำการวิเคราะห์ได้ มีจำนวนทั้งหมด 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 56.50 และเพศชาย จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50 ตามลำดับ

ด้านอายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.25 รองลงมาคือ อายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.25 ตามลำดับ

ด้านระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับ ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 45.75 รองลงมาคือ ระดับอนุปริญญา (ปวช./ปวส.) คิดเป็นร้อยละ 30.00 ตามลำดับ

ด้านรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ 10,000 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 65.50 รองลงมาคือ รายได้ 20,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 19.00 ตามลำดับ

ด้านอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 42.50 รองลงมาคือ อาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 32.50 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ข้อมูลการวิเคราะห์ของตัวแปรเกี่ยวกับแรงจูงใจด้านจิตอาสา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจด้านจิตอาสาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.05 , S.D.= 0.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านการพัฒนา ($\bar{x}$ = 4.28 , S.D.= 0.85) รองลงมาด้านค่านิยม ($\bar{x}$ = 4.11 , S.D.= 0.62) ด้านความเข้าใจ ($\bar{x}$ = 4.07, S.D.= 0.74) ด้านเส้นทางอาชีพ ($\bar{x}$ = 4.03 , S.D.= 0.84) ด้านสังคม ($\bar{x}$ = 3.93, S.D.= 0.87) และด้านการปกป้อง ($\bar{x}$ = 3.90, S.D.= 0.81) ตามลำดับ

ตารางที่ 2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแรงจูงใจจิตอาสาด้านค่านิยม

ค่านิยม	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.ฉันมีความภูมิใจเมื่อได้ทำกิจกรรมจิตอาสา	400	4.27	0.56	มาก
2.ฉันทำจิตอาสาโดยไม่หวังผลตอบแทน	400	4.26	0.47	มาก
3.ฉันต้องการทำจิตอาสาเพราะรู้สึกว่าเป็นของตัวเอง	400	3.81	0.84	มาก
มีความสำคัญ				
ค่าเฉลี่ยรวม	400	4.11	0.62	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจจิตอาสาด้านค่านิยม ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.11 , S.D.=0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ความภูมิใจเมื่อได้ทำกิจกรรมจิตอาสา ($\bar{x}$ = 4.27, S.D.=0.56) รองลงมา คือ ฉันทำจิตอาสาโดยไม่หวังผลตอบแทน ($\bar{x}$ = 4.26 , S.D.= 0.47) และฉันต้องการทำจิตอาสาเพราะรู้สึกว่าเป็นของตัวเองมีความสำคัญ ($\bar{x}$ = 3.81 , S.D.= 0.84) ตามลำดับ

ตารางที่ 2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแรงจูงใจจิตอาสาด้านความเข้าใจ

ความเข้าใจ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.ฉันต้องการทำกิจกรรมจิตอาสาเพราะต้องการรู้เรื่องราวต่างๆมากกว่าในชั้นเรียน	400	4.27	0.56	มาก
2.ฉันสามารถไปช่วยคนที่ด้อยโอกาสแม้ว่าจะยากลำบาก	400	4.13	0.81	มาก
3.ฉันพร้อมที่จะเรียนรู้ประสบการณ์ในการช่วยเหลือผู้อื่น	400	3.81	0.84	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	400	4.07	0.74	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจจิตอาสาด้านความเข้าใจ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}= 4.07$, S.D.=0.74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ฉันต้องการทำกิจกรรมจิตอาสาเพราะต้องการรู้เรื่องราวต่างๆมากกว่าในชั้นเรียน ($\bar{x}= 4.27$, S.D.= 0.56) รองลงมา คือ ฉันสามารถไปช่วยคนที่ด้อยโอกาสแม้ว่าจะยากลำบาก ($\bar{x}= 4.13$, S.D.= 0.81) และฉันพร้อมที่จะเรียนรู้ประสบการณ์ในการช่วยเหลือผู้อื่น ($\bar{x}= 3.81$, S.D.= 0.84) ตามลำดับ

ตารางที่ 2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลแรงจูงใจจิตอาสาด้านการพัฒนา

การพัฒนา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.ฉันร่วมรณรงค์ให้คนในสังคมร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม	400	4.51	0.89	มาก
2.ฉันร่วมมือกับเพื่อนๆในชุมชนระดมความคิดเห็นเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชน	400	4.31	0.85	มาก
3.ฉันและเพื่อนๆร่วมกันเสนอกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างสร้างสรรค์	400	4.02	0.81	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	400	4.28	0.85	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจจิตอาสาด้านการพัฒนา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}= 4.28$, S.D.=0.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ฉันร่วมรณรงค์ให้คนในสังคมร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ($\bar{x}= 4.51$, S.D.=0.89) รองลงมา คือ ฉันร่วมมือกับเพื่อนๆในชุมชนระดมความคิดเห็นเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชน ($\bar{x}= 4.31$, S.D.= 0.85) และฉันและเพื่อนๆร่วมกันเสนอกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{x}= 4.02$, S.D.= 0.81) ตามลำดับ

ตารางที่ 2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลแรงจูงใจจิตอาสาด้านสังคม

สังคม	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.ฉันต้องการทำกิจกรรมจิตอาสาเพราะต้องการรู้จักเพื่อนใหม่	400	4.27	0.78	มาก
2.ฉันช่วยเก็บขยะและทำความสะอาดบริเวณชุมชน	400	4.13	0.81	มาก
3.ฉันต้องการทำกิจกรรมจิตอาสาเพราะทำให้สนิทกับเพื่อนร่วมกิจกรรมมากขึ้น	400	3.81	0.84	มาก
4.ฉันใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยการเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับการช่วยเหลือสังคมที่ชุมชนจัดขึ้น	400	3.50	1.04	
ค่าเฉลี่ยรวม	400	3.93	0.87	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจจิตอาสาด้านสังคม ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.93 , S.D.=0.87) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ฉันต้องการทำกิจกรรมจิตอาสาเพราะต้องการรู้จักเพื่อนใหม่ ($\bar{x}$ = 4.27 , S.D.= 0.78) รองลงมา คือ ฉันช่วยเก็บขยะและทำความสะอาดบริเวณชุมชน ($\bar{x}$ = 4.13 , S.D.= 0.81) ลำดับต่อมา ฉันต้องการทำกิจกรรมจิตอาสาเพราะทำให้สนิทกับเพื่อนร่วมกิจกรรมมากขึ้น ($\bar{x}$ = 3.81 , S.D.= 0.84) และฉันใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยการเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับการช่วยเหลือสังคมที่ชุมชนจัดขึ้น ($\bar{x}$ = 3.50 , S.D.= 1.04) ตามลำดับ

ตารางที่ 2.5 การวิเคราะห์ข้อมูลแรงจูงใจจิตอาสาด้านการปกป้อง

การปกป้อง	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.กิจกรรมจิตอาสายังมีมาก ยิ่งทำให้คนเดือดร้อนน้อยลง	400	4.05	0.84	มาก
2.การทำกิจกรรมจิตอาสาก่อให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์จากภาวะวิกฤติในสังคม	400	3.97	0.80	มาก
3.ฉันมีความเต็มใจที่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	400	3.81	0.78	มาก
4.ฉันต้องการทำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อช่วยให้ฉันบรรเทาความรู้สึกผิดที่มีโอกาสมากกว่าคนอื่น	400	3.75	0.81	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	400	3.90	0.81	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจจิตอาสาด้านการปกป้อง ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.90 , S.D.=0.81) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ กิจกรรมจิตอาสายังมีมาก ยิ่งทำให้คนเดือดร้อนน้อยลง ($\bar{x}$ = 4.05 , S.D.= 0.84) รองลงมา คือ การทำกิจกรรมจิตอาสาก่อให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์จากภาวะวิกฤติในสังคม ($\bar{x}$ = 3.97 , S.D.= 0.80) ลำดับต่อมา ฉันมีความเต็มใจที่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{x}$ = 3.81

, S.D.= 0.78) และฉันท้องการทำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อช่วยให้ฉันทบรรเทาความรู้สึกผิดที่มีโอกาสมากกว่าคนอื่น ($\bar{x}$ = 3.75 , S.D.= 0.81) ตามลำดับ

ตารางที่ 2.6 การวิเคราะห์ข้อมูลแรงจูงใจจิตอาสาด้านเส้นทางอาชีพ

เส้นทางอาชีพ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.ฉันททำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อสามารถนำไป อ้างอิงในการทำงานได้	400	4.21	0.79	มาก
2.การเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาต้องได้รับ ผลตอบแทนในรูปแบบประกาศนียบัตรเพื่อ ยืนยันว่าได้ผ่านกิจกรรมนั้นแล้ว	400	3.85	0.88	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	400	4.03	0.84	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจจิตอาสาด้านเส้นทางอาชีพ ในภาพรวม อยู่ในระดับ
มาก ($\bar{x}$ = 4.03 , S.D.=0.84) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ฉันททำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อ
สามารถนำไปอ้างอิงในการทำงานได้ ($\bar{x}$ = 4.21 , S.D.= 0.79) รองลงมา คือ การเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาต้องได้รับ
ผลตอบแทนในรูปแบบประกาศนียบัตรเพื่อยืนยันว่าได้ผ่านกิจกรรมนั้นแล้ว ($\bar{x}$ = 3.85 , S.D.= 0.88) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อพยากรณ์ปัจจัยประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อแรงจูงใจด้านจิตอาสาของ ประชาชนในเขตอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อพยากรณ์ปัจจัยประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อแรงจูงใจด้านจิต อาสาของประชาชนในเขตอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

Coefficients and test statistics of individual factors and Volunteer Motivation (N=400)

Measure	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
	B	Std.Error	Beta		
Constant	1.93	0.15		8.59	0.00
Gender	0.35	0.02	- 0.22	2.45	0.001*
Age	0.49	0.04	0.43	3.74	0.001*
Education	0.14	0.02	- 0.12	1.27	0.001*
Income	0.32	0.03	- 0.33	1.98	0.55
Occupation	0.26	0.02	- 0.18	2.31	0.61

Note: p-value <0.05, R=.60, R²=.49, F=60.430

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อพยากรณ์ปัจจัยประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อแรงจูงใจด้าน
จิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี พบว่า ปัจจัยด้านเพศ (β = -0.22) มีค่าความสัมพันธ์(R)
เท่ากับ 0.001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ เท่ากับ 0.35 ปัจจัยด้านอายุ (β = 0.43) มีค่าความสัมพันธ์(R) เท่ากับ
0.001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ เท่ากับ 0.49 และปัจจัยด้านการศึกษา (β = -0.12) มีค่าความสัมพันธ์(R) เท่ากับ
0.001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ เท่ากับ 0.14 รายได้และอาชีพไม่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจด้านจิตอาสา

วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ที่ .60 แสดงว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา ได้อธิบายความแปรผันของแรงจูงใจด้านจิตอาสาที่มีนัยสำคัญทางสถิติร้อยละ 49 ที่ระดับ 0.05

สรุปและอภิปรายผล

ผลตามวัตถุประสงค์

1. ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านประชากรศาสตร์ และแรงจูงใจด้านจิตอาสาของประชาชนในชุมชนเขตอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี พบว่า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจจิตอาสาด้านค่านิยม ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.11 , S.D.=0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ความภูมิใจเมื่อได้ทำกิจกรรมจิตอาสา ($\bar{x}$ = 4.27, S.D.=0.56) รองลงมา คือ ฉันทำจิตอาสาโดยไม่หวังผลตอบแทน ($\bar{x}$ = 4.26 , S.D.= 0.47) และฉันต้องการทำจิตอาสาเพราะรู้สึกว่าการทำจิตอาสาสำคัญ ($\bar{x}$ = 3.81 , S.D.= 0.84) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจจิตอาสาด้านความเข้าใจ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.07 , S.D.=0.74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ฉันต้องการทำกิจกรรมจิตอาสาเพราะต้องการรู้เรื่องราวต่างๆมากกว่าในชั้นเรียน ($\bar{x}$ = 4.27 , S.D.= 0.56) รองลงมา คือ ฉันสามารถไปช่วยคนที่ด้อยโอกาสแม้ว่าจะยากลำบาก ($\bar{x}$ = 4.13 , S.D.= 0.81) และฉันพร้อมที่จะเรียนรู้ประสบการณ์ในการช่วยเหลือผู้อื่น ($\bar{x}$ = 3.81 , S.D.= 0.84) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจจิตอาสาด้านการพัฒนา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.28 , S.D.=0.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ฉันร่วมรณรงค์ให้คนในสังคมร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ($\bar{x}$ = 4.51, S.D.=0.89) รองลงมา คือ ฉันร่วมมือกับเพื่อนๆในชุมชนระดมความคิดเห็นเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชน ($\bar{x}$ = 4.31 , S.D.= 0.47) และฉันและเพื่อนร่วมกันเสนอกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{x}$ = 4.02 , S.D.= 0.81) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจจิตอาสาด้านสังคม ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.93 , S.D.=0.87) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ฉันต้องการทำกิจกรรมจิตอาสาเพราะต้องการรู้จักเพื่อนใหม่ ($\bar{x}$ = 4.27 , S.D.= 0.78) รองลงมา คือ ฉันช่วยเก็บขยะและทำความสะอาดบริเวณชุมชน ($\bar{x}$ = 4.13 , S.D.= 0.81) ลำดับต่อมา ฉันต้องการทำกิจกรรมจิตอาสาเพราะทำให้สนิทกับเพื่อนร่วมกิจกรรมมากขึ้น ($\bar{x}$ = 3.81 , S.D.= 0.84) และฉันใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยการเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับการช่วยเหลือสังคมที่ชุมชนจัดขึ้น ($\bar{x}$ = 3.50 , S.D.= 1.04) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจจิตอาสาด้านการปกป้อง ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.90 , S.D.=0.81) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ กิจกรรมจิตอาสาที่ยังมีมาก ยิ่งทำให้คนเดือดร้อนน้อยลง ($\bar{x}$ = 4.05 , S.D.= 0.84) รองลงมา คือ การทำกิจกรรมจิตอาสาก่อให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์จากภาวะวิกฤติในสังคม ($\bar{x}$ = 3.97 , S.D.= 0.80) ลำดับต่อมา ฉันมีความเต็มใจที่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{x}$ = 3.81 , S.D.= 0.78) และฉันต้องการทำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อช่วยให้ฉันบรรเทาความรู้สึกผิดที่มีโอกาสมากกว่าคนอื่น ($\bar{x}$ = 3.75 , S.D.= 0.81) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจจิตอาสาด้านเส้นทางอาชีพ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.03 , S.D.=0.84) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ฉันทำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อ

สามารถนำไปอ้างอิงในการทำงานได้ ($\bar{x}$ = 4.21 , S.D.= 0.79) รองลงมา คือ การเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาต้องได้รับผลตอบแทนในรูปแบบประกาศนียบัตรเพื่อยืนยันว่าได้ผ่านกิจกรรมนั้นแล้ว ($\bar{x}$ = 3.85 , S.D.= 0.88) ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจด้านจิตอาสาของประชาชนใน ชุมชนเขตอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี พบว่า

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อพยากรณ์ปัจจัยประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อแรงจูงใจด้านจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี พบว่า ปัจจัยด้านเพศ (β = -0.22) มีค่าความสัมพันธ์(R) เท่ากับ 0.001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ เท่ากับ 0.35 ปัจจัยด้านอายุ (β = 0.43) มีค่าความสัมพันธ์(R) เท่ากับ 0.001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ เท่ากับ 0.49 และปัจจัยด้านการศึกษา (β = -0.12) มีค่าความสัมพันธ์(R) เท่ากับ 0.001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ เท่ากับ 0.14 รายได้และอาชีพไม่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจด้านจิตอาสา

วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ที่ .60 แสดงว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา ได้อธิบายความแปรผันของแรงจูงใจด้านจิตอาสาที่มีนัยสำคัญทางสถิติร้อยละ 49 ที่ระดับ 0.05 และสามารถสรุปตามสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 เพศมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจด้านจิตอาสา

สมมติฐานที่ 2 อายุมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจด้านจิตอาสา

สมมติฐานที่ 3 ระดับการศึกษามีอิทธิพลต่อแรงจูงใจด้านจิตอาสา

สมมติฐานที่ 4 รายได้ไม่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจด้านจิตอาสา

สมมติฐานที่ 5 อาชีพไม่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจด้านจิตอาสา

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจด้านจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้ทำการอภิปรายผลดังต่อไปนี้

ภูมิหลังส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้และอาชีพ มีความสัมพันธ์กับกับแรงจูงใจด้านจิตอาสา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (sakawat luplertlop, 1994) พบว่าอายุอาชีพ เวลาที่ปฏิบัติงาน ระดับการศึกษา เวลาปฏิบัติงานมีผลต่อการปฏิบัติของอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ในศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน

การศึกษาด้านจิตอาสาที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจด้านจิตอาสา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Wichit Srisuphan, 1987) ศึกษาความรู้และความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่ออาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) และการใช้บริการอนามัย พบว่าความคิดเห็นของอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) เกี่ยวกับการให้บริการร้อยละ 94 เข้ามาทำงานด้วยความสมัครใจ แรงจูงใจที่ทำให้สมัครเป็น (อสม.) คือการที่จะได้มีส่วนช่วยเหลือชาวบ้าน ร้อยละ 71.06

การศึกษาด้านจิตอาสาที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจด้านจิตอาสา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Boonpa, 2010) ได้ศึกษาวิจัยกระบวนการสร้างจิตอาสาคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์ไทร อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า กระบวนการสร้างจิตอาสา เป็นการทำความเข้าใจโดยการสื่อสาร บอกเล่า ประชาสัมพันธ์การปลูกจิตสำนึกให้ตระหนักถึงความสำคัญของจิตอาสา และการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ส่วนแนวทางการพัฒนากระบวนการสร้างจิตอาสา ประกอบด้วย การสร้างจิตสำนึกเรื่องการทำงานเพื่อส่วนรวมให้ตระหนักถึงปัญหาและ

ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสังคมโดยให้ยึดหลักธรรมในการดำเนินชีวิตการให้รางวัลยกย่อง เชิดชูเกียรติให้เป็นแบบอย่างของสังคม และให้โอกาสบุคคลที่มีจิตอาสาทำคุณประโยชน์เพื่อส่วนรวม ตลอดจนสร้างระบบกลไกที่เน้นเรื่องการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมโดยท้องถิ่น/เทศบาลเป็นแบบอย่างไม่ใช้เงินเป็นตัวนำในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม

การศึกษาด้านจิตอาสาที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจด้านจิตอาสา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Wongpitak, 2013) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยจิตสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ปัจจัยทางจิตได้แก่การรับรู้ความสามารถของตนและแรงจูงใจอาสา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตอาสาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยทางสังคม ได้แก่การมีตัวแบบด้านจิตอาสาและการสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตอาสาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การรับรู้ความสามารถของตน แรงจูงใจอาสาการสนับสนุนทางสังคม และการเห็นคุณค่าในตนเองสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมจิตอาสาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้ร้อยละ 53 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การศึกษาด้านจิตอาสาที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจด้านจิตอาสา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Waraporn, Sirinrat and Pinkanok , 2021) พัฒนาการจิตอาสาตามบริบทของประเทศไทย ในช่วงพัฒนาการของจิตอาสาสมัยใหม่ที่เข้ามามีบทบาทต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมตั้งแต่ช่วง พ.ศ. 2436 - ปัจจุบัน เพื่อทำความเข้าใจและสะท้อนให้เห็นถึงฐานคติการกำเนิดจิตอาสาตามบริบทของประเทศไทย และนำไปสู่ข้อเสนอเชิงนโยบายในการพัฒนา จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า จิตอาสาและฐานคติการกำเนิดตามบริบทของประเทศไทยมีความเชื่อมโยงกับ 1) แนวคิดทุนทางสังคมสอดคล้องกับองค์ประกอบด้านทุนมนุษย์ ทุนทางสถาบัน โดยเฉพาะสถาบันพระมหากษัตริย์และสถาบันศาสนา 2) การแบ่งช่วงยุค (Generation) ส่งผลให้พฤติกรรมการแสดงออกถึงจิตอาสาที่มีความแตกต่างกันในแต่ละช่วงยุค 3) ภาวะการณ์ต่างๆ ทำให้ผู้มีจิตอาสาปรับเปลี่ยนทัศนคติด้วยตนเองอย่างอิสระ อาสาสมัครมาเป็นผู้กระทำการ (Agency) โดยใช้ความสามารถตนเองในการช่วยเหลือ พัฒนา หรือเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Social Movement) เป็นพลังแนวรบนำไปสู่การเกิดเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม เช่น อาสาช่วยเหลือในสถานการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ฯลฯ ส่วนข้อเสนอเชิงนโยบาย ภาครัฐควรมีการส่งเสริมในมิติการสร้างความเข้มแข็งด้านทุนมนุษย์ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม การเสริมทักษะ (Skill) ในด้านการปฏิบัติการ (Operation) และการบริหารจัดการ (Management) ทั้งในรูปแบบ “ก่อน-ขณะ-หลัง” เกิดเหตุ

การศึกษาด้านจิตอาสาที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจด้านจิตอาสา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Pana Jenjob, 2023) ผลการศึกษาพบว่า สภาพทั่วไปจิตอาสาที่ดีด้านการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.78 และสังเคราะห์จากข้อเสนอแนะแนวทางการ พัฒนาจิตอาสาที่ดีด้านการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม ประกอบด้วยกรอบเพิ่มเติมเกี่ยวกับ ความรับผิดชอบในมิติด้านการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม การจัดโครงการที่ยกย่องหรือต้นแบบ เพื่อให้เห็นการสร้างการยอมรับต่อผู้อื่นในสังคม มีโครงการที่สร้างสัมพันธ์อันดีมาต่อกันที่เป็นการสานต่อความเป็นศิษย์พี่และศิษย์น้องร่วมคณะเดียวกัน การจัดหาและแนะนำอาจารย์ ที่ปรึกษาที่เอื้ออำนวยต่อระบบการบริหารกิจการทำให้เกิดความคล่องตัวในการจัดกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมที่เหมาะสมและมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

จากการวิจัยสรุปได้ว่า การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจด้านจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี มีดังนี้ ค่านิยมมีความสัมพันธ์ต่อการมีจิตอาสา ความเข้าใจมีความสัมพันธ์ต่อการมีจิต

อาสาสมัคร การพัฒนาความสัมพันธ์ต่อการมีจิตอาสาสมัคร สังคมมีความสัมพันธ์ต่อการมีจิตอาสาสมัคร การปกป้องมีความสัมพันธ์ต่อการมีจิตอาสาสมัคร เส้นทางอาชีพมีความสัมพันธ์ต่อการมีจิตอาสาสมัคร

ผลการวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์

ในเชิงปฏิบัติ

สามารถนำผลวิจัยที่ได้ไปใช้ในการวางแผนและพัฒนากิจกรรมด้านจิตอาสาของประชาชนในเขตพื้นที่ต่างๆได้ รวมทั้งยังสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการเลือกประชาชนเพื่อมาทำจิตอาสาในกิจกรรมต่างๆได้

ในเชิงวิชาการ

ข้อเสนอแนะในการนำไปพัฒนาแรงจูงใจด้านจิตอาสา แรงจูงใจอาสาสมัครที่ได้รับการตอบสนองอย่างเหมาะสม และทำให้การทำงานอาสาสมัครเป็นกิจกรรมที่ช่วยปลูกฝังและหล่อหลอมจิตใจให้ประชาชนเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม (Active Citizen) และการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่ดี นำไปสู่การสร้างโลกที่มีความชอบธรรม ความเสมอภาค และเคารพต่อ สิทธิมนุษยชนมากขึ้น และพัฒนาไปสู่ความเป็นพลเมืองโลก

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรเพิ่มคำถามในหลายมิติ เช่น ตัวกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับชุมชน และระบุกิจกรรมที่ชุมชนจัดให้ชัดเจน เพื่อสามารถนำผลที่ได้มาพัฒนาเป็นรูปแบบในการพัฒนาความมีจิตอาสาของประชาชนในชุมชนต่างๆต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

นักวิจัยขอขอบคุณ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพที่สนับสนุนทุนวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบคุณคณะบริหารธุรกิจ ที่ให้การสนับสนุนในเรื่องของเวลาในการเก็บข้อมูล

เอกสารอ้างอิง

- Ana Claudia Nave and Arminda do Paco, (2013). Corporate volunteering -an analysis of volunteers' motivations and demographics. *Journal of Global Responsibility*, Vol. 4 Iss 1 pp. 31 - 43
- Alessandro Lo Presti, (2012).The Interactive Effects of Job Resources and Motivations to Volunteer Among a Sample of Italian Volunteers. *International Society for Third-Sector Research and The John's Hopkins University (2012)*, Published online: 21 April 2012. DOI 10.1007/s11266-012-9288-7
- Amy B. Brunell & Laraine Tumblin & Melissa T. Buelow "Narcissism and the Motivation to Engage in Volunteerism" Published online: 18 April (2014) # Springer Science+Business Media New York 2014.
- Butler DePhelps, & Gray, (1995) Volunteer .*Volunteers are broadly defined as individuals who receive no monetary reward for helping others.* p.5).

- Chun H. A (2003). *study of volunteers' motivation and satisfaction in the 2002 FIFA World Cup Korea Japan*.: United States Sport Academy; 2003.
- Clary, E. G., Snyder, M., & Ridge, R. (1992). Volunteers' motivations: A functional strategy for the recruitment, placement, and retention of volunteers. *Nonprofit Management and Leadership*, 2(4), 333-350. doi:10.1002/nml.4130020403
- Clary, E. G., Snyder, M., Ridge, R. D., Copeland, J., Stukas, A. A., Haugen, J., & Miene, P. (1998). Understanding and assessing the motivations of volunteers: A functional approach. *Journal of Personality and Social Psychology*, 74, 1516-1530.
- Cochran, W.G. (1953). *Sampling Techniques*. New York : John Wiley & Sons, Inc.
- Farrell, J. M., Johnston, M. E., & Twynam, D. G. (1998). Vol-unteer motivation, satisfaction, and management at an elite sporting competition. *Journal of Sport Management*, 12, 288–300.
- Hartenian, L.S. and Lilly, B. (2009) .Egoism and commitment: a multidimensional approach to understanding sustained volunteering. *Journal of Managerial Issues*, Vol. 21 No. 1, pp. 97-118.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (1982). *Educational administration: Theory, research, and practice, 2nd edition*. New York: Random House
- Joel Brockner • Deanna Senior • William Welch (2014) : *Corporate Volunteerism, the Experience of Self-Integrity, and Organizational Commitment: Evidence from the Field* , Published online: 23 February 2014 Springer Science+Business Media New York 2014
- Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology*, 22 140, 55.
- Mihajlovic, M., Komnenic, N., Kastratovic, E., & Cilerdzic, Vesna. (2010). *Volunteers in Sport Organization. Sport Management International Journal*. 6, 5-18.
- Office of Social Development and Quality of Life. (2005). *Public Social Capital: Office of the National Economic and Social Development Board*. Bangkok. Office of the National Economic and Social Development Board. [in Thai]
- Pathum Thani Provincial Statistical Report, (2022). *Pathum Thani Provincial Statistical Office*. National Statistical Office, 7-11.
- Pana Jenjob (2023). *The Study of Volunteer Spirit on Social Service Dimension for Support Student Affairs Administration at the Faculty of Industrial Education Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi*. Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi
- Phantasen, A. (2007). *Application of the Sufficiency Economy Initiative to Small and Medium Sized Industries*. Bangkok: The Thailand Research Fund (TRF). [in Thai]
- Phillips, L., & Phillips, M. (2011). Altruism, egoism, or something else: Rewarding volunteers effectively and affordably. *Southern Business Review* 36(1), 23–35.

- Piyanat Suravisood. (2009). *Motivation of youth leaders with volunteer spirit on social activities : a case study of Bangkok Metropolitan Youth Council.* Master's Thesis. Thammasat University.
- Raweewan Proyrungroj.(2014). Orphan Volunteer Tourism in Thailand: Volunteer Tourists' Motivations and On-Site Experiences. Suan Sunandha Rajabhat University. *Journal of Hospitality & Tourism Research* published online 2 March 2014. DOI: 10.1177/1096348014525639
- sakawrat luplertlop (1994). *Factors affecting the performance of public health volunteers in primary health care in the district Metropolitan area, Nonthaburi province.* Thammasat University.
- Tidachanok Wongpitak. (2013). *Effect of psychosocial factors to volunteer spirit behavior of undergraduate at Srinakharinwirot University.* Master of Education Thesis Srinakharinvaroti University.
- Walairak boonpa. (2010). *The process of creating community committee volunteers in Pho Sai Subdistrict Municipality, Amphoe Pho Sai, Ubon Ratchathani Province.* Independent study report for the degree of Master of Public Administration. Department of Local Administration College of Local Administration Khon Kaen University.
- Wichit Srisuphan, Prayong Limtrakul and Chalorsri Dangpiam. (1987). *Research report Subject: Studying public knowledge and opinions towards public health volunteers. and providing health services.* Faculty of Nursing. Chiang Mai University. 1987. pp. 56-57
- Wilson, J. (2000). Volunteering. *Annual Review of Sociology*, 26, 215-240.n
- Waraporn, Sirinrat and Pinkanok, (2021). *Volunteer Spirit Development in the Context of THAILAND.* Panyapiwat Journal. Vol. 13 No. 1 January - April 2021.